

คู่มือปฐมนิเทศ

ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2

ปีการศึกษา 2560

ก คำนำ

คู่มือปฐมนิเทศฉบับนี้ได้จัดทำขึ้นเพื่อให้กับผู้ปกครองรับทราบถึงการเรียนการสอน โดยนำเสนอเกี่ยวกับ ความสำคัญของคำถาม ระดับของคำถามกับในเด็กวัย 4 – 5 ปี การจัดประสบการณ์แบบบูรณาการ การประเมินผล

คณะครูหวังเป็นอย่างยิ่งว่าข้อมูลในคู่มือปฐมนิเทศเล่มนี้จะมีประโยชน์ต่อผู้ปกครองทุกท่าน และเพิ่มความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการจัดประสบการณ์มากยิ่งขึ้น เพื่อส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กในปีการศึกษา 2560 ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

คณะครูระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2

ข
สารบัญ

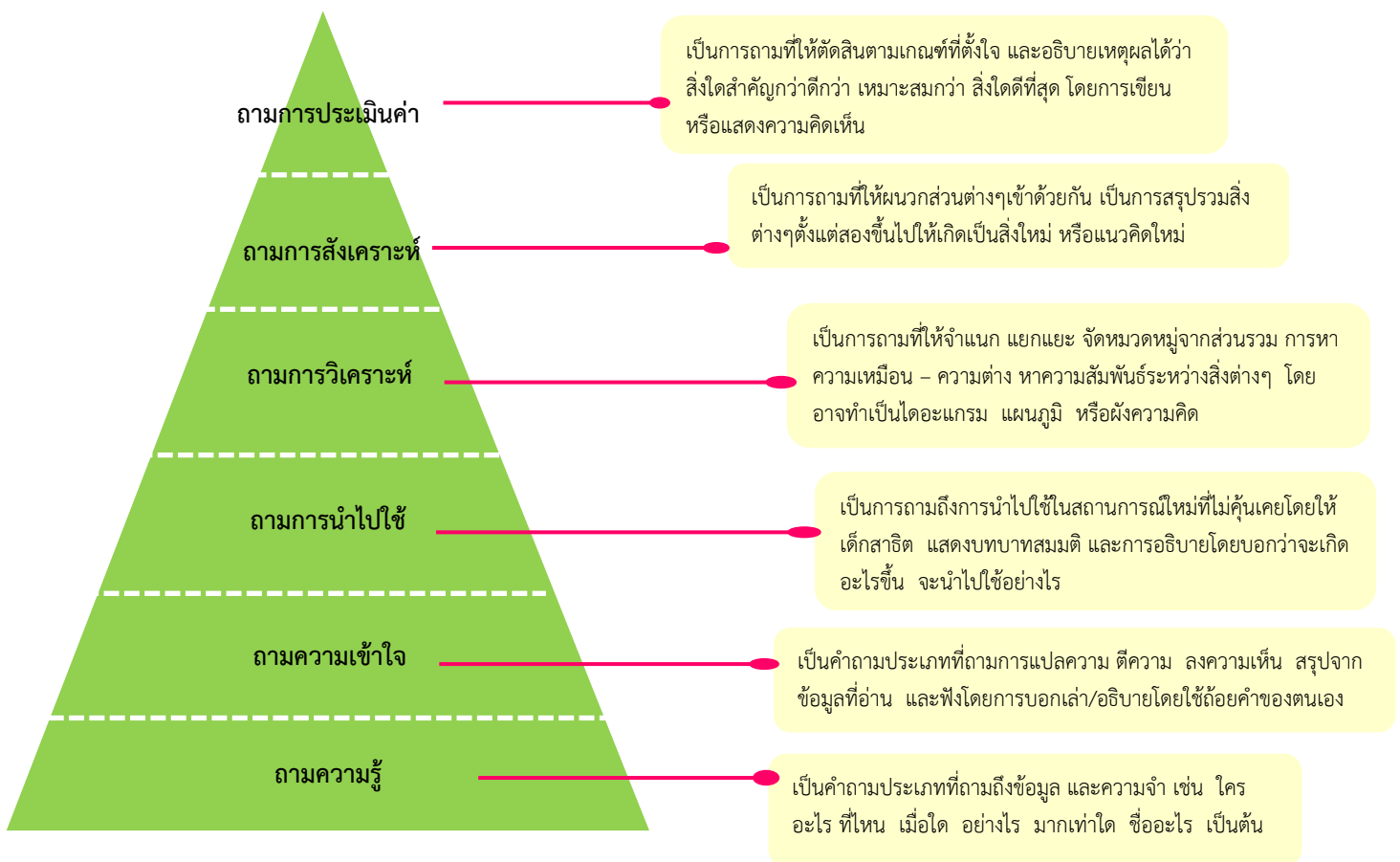
	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
เพียรเรียนรู้	1
การจัดประสบการณ์แบบบูรณาการ	2
❖ การจัดประสบการณ์แบบบูรณาการคืออะไร	2
แนวการจัดประสบการณ์การเรียนรู้	3
❖ ภาคเรียนที่ 1 เรื่อง (Subtheme) สร้างสรรค์กิจกรรมสารพันคำถาม	3
❖ ภาคเรียนที่ 2 เรื่อง (Subtheme) ตามเรียนรู้ดูเรื่องพีช	3
สาระที่ควรเรียนรู้เด็กปฐมวัย	4
ทักษะสำคัญของเด็กปฐมวัย	6
การประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัย	8
สารนิทัศน์สำหรับเด็กปฐมวัย	9
บรรณานุกรม	10

เพียรเรียนรู้

“คำถามคือจุดเริ่มต้นของการพัฒนาความคิด
และการแสวงหาคำตอบ”

คำถามมีความสำคัญสำหรับการเรียนรู้ของเด็ก ซึ่งเป็นกุญแจสำคัญที่นำเด็กไปสู่โลกกว้าง เพราะเด็กในวัย 4 - 5 ปี เป็นวัยแห่งการเรียนรู้ มีความกระตือรือร้น อยากรู้อยากเห็น สนใจ สงสัยในสิ่งต่าง ๆ รอบตัวที่แปลกใหม่ ชอบแสวงหาความรู้ และเป็นเด็กช่างซักช่างถาม ดังนั้นควรส่งเสริมให้เด็กได้ฝึกการใช้คำถาม เพราะ **คำถาม** เป็นจุดเริ่มต้นให้เด็กเกิดการเรียนรู้และ **พัฒนาทางความคิด** ทำให้เด็กรู้จักการตั้งคำถามในเรื่องราวที่ตนเองสนใจใฝ่รู้ และ **สามารถแสวงหาคำตอบ** ให้กับตนเองได้ อีกทั้งคำถามยังเป็นทักษะที่ติดตัวเด็ก และช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้และสามารถนำไปใช้ชีวิตประจำวันได้

การใช้คำถามที่พัฒนากระบวนการคิดตามระดับการเรียนรู้ของ Bloom ควรเริ่มจากการคิดในระดับพื้นฐานไปสู่ความคิดในระดับสูง ทั้งนี้เด็กจะมีบทบาทในการตอบคำถามและตั้งคำถาม ซึ่งคำถามมี 6 ระดับ ดังนี้

ระดับการใช้คำถามที่พัฒนากระบวนการคิดตามระดับการเรียนรู้ของ Bloom (Bloom's Taxonomy) Bloom

แต่ระดับของคำถามจะมีความยากขึ้นไป และมีผลต่อการพัฒนาการทางความคิด ซึ่งการเลือกระดับของคำถามจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการคิดของเด็ก ดังนั้นการปูพื้นฐานให้กับเด็กในวัย 4 - 5 ปี ควรเลือกใช้ระดับคำถามที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ และตามความเหมาะสมของเด็ก

ดังนั้นทางโรงเรียนสาธิตละอออุทิศจึงได้กำหนดแนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 ซึ่งสำหรับแนวทางการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการโดยนำส่วนสำคัญต่าง ๆ มาปรับใช้ในการบูรณาการ ได้แก่ สารที่ควรเรียนรู้ และทักษะสำคัญสำหรับเด็กปฐมวัย

การจัดประสบการณ์

แบบบูรณาการ

ในปีการศึกษา 2560 คณะครูได้กำหนดแนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 เรียนรู้ใน หัวข้อเรื่อง (Theme) เพียรเรียนรู้ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เด็กมีทักษะเกี่ยวกับการถามคำถาม แล้วสามารถนำไปใช้กับการเรียนรู้ เพราะหัวใจสำคัญของการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย คือ การถามคำถาม คำถามของเด็กคือสิ่งที่สะท้อนถึงความรู้ที่เด็กมีและสิ่งที่เด็กต้องการเรียนรู้ และสามารถนำการใช้คำถามไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน และในอนาคตได้

การจัดประสบการณ์

แบบบูรณาการคืออะไร

- จัดกิจกรรมหลายกิจกรรมได้จากหนึ่งแนวคิด และเด็กสามารถเรียนรู้ทักษะหลายทักษะได้จากหนึ่งกิจกรรม
- จัดการเรียนรู้ที่นำเอาสาระการเรียนรู้ที่เด็กต้องการเรียนรู้และทักษะที่สำคัญต่อเด็กมาผสมผสานในการจัดกิจกรรม โดยเด็กจะได้เรียนรู้เรื่องราวที่หลากหลายจากกิจกรรมที่ครูจัด
- จัดกิจกรรมที่ครูเลือกนำวิธีการสอนที่หลากหลายมาใช้ เช่น การอภิปราย การทดลอง บทบาทสมมติ สถานการณ์จำลอง การเรียนรู้จากแหล่งข้อมูลต่างๆ ฯลฯ ซึ่งจะทำให้เด็กมีความกระตือรือร้นและได้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติ
- จัดช่วงเวลาในการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการ จะสามารถยืดหยุ่นเวลาและรูปแบบกิจกรรมได้ตามลักษณะกิจกรรมและความสนใจของเด็ก
- จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กนำความรู้ที่เกิดขึ้นไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน

แนวการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้

ภาคเรียนที่ 1

เรื่อง (Subtheme) สร้างสรรค์กิจกรรมสารพันคำถาม การสอนให้เด็กตั้งคำถามจากสถานการณ์หรือเงื่อนไขต่างๆ ที่ครูกำหนด อาทิ การถามเชิงวิเคราะห์ การถามเชิงสังเคราะห์ การถามแบบมีวิจารณ์ญาณ และการถามแบบสร้างสรรค์

- หน่วย 1 : มาตรฐานคำถาม
- หน่วย 2 : ถามคำถามอย่างไรให้ดูดี
- หน่วย 3 : คำถามนี้มีที่มา
- หน่วย 4 : ฟังเถียงแล้วคิดหาคำถาม
- หน่วย 5 : ถามเพื่อรู้ รู้เพื่อถาม

ภาคเรียนที่ 2

เรื่อง (Subtheme) ตามเรียนรู้ดูเรื่องพืช พืชสิ่งมีชีวิตใกล้ตัวเด็ก เด็กสามารถเรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับพืชในลักษณะของ ไม้ยืนต้น ไม้ดอก พืชล้มลุก ความหลากหลายของพืชที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน เป็นสิ่งจูงใจให้เด็กเรียนรู้ ค้นคว้า หาคำตอบจากประเด็นที่ตนสงสัย

- หน่วย 1 : พืชคืออะไร
- หน่วย 2 : หลากหลายพันธุ์พืช
- หน่วย 3 : ส่วนสำคัญของพืช
- หน่วย 4 : พืชที่อยู่รอบตัวฉัน
- หน่วย 5 : ทุกสิ่งนั้นผูกพันกับพืช
- หน่วย 6 : ขยายพันธุ์ได้หลายวิธี
- หน่วย 7 : ชีวิตดีเพราะมีพืช

จากหน่วยการเรียนรู้ที่กล่าวข้างต้นได้มีการนำเอาสาระที่ควรเรียนรู้และทักษะสำคัญของเด็กปฐมวัยมาบูรณาการเข้ากับหน่วยการเรียนรู้ ดังตารางต่อไปนี้

สาระที่ควรเรียนรู้ เด็กปฐมวัย

การบูรณาการสาระที่ควรเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้
ภาคเรียนที่ 1 เรื่อง (Subtheme) สร้างสรรค์กิจกรรมสารพันคำถาม

หน่วยการเรียนรู้	เรื่อง	สาระที่ควรเรียนรู้
<ul style="list-style-type: none"> ● มารู้อัจฉคำถาม 	<ul style="list-style-type: none"> ● ถามอย่างไรเรียกว่าถาม ● ถามถึงใครใคร่ใครรู้ ● มีอะไรอยู่ฉันอยากรู้ ● อยู่ที่ไหนช่วยบอกที ● เมื่อไหร่ก็โมงแล้ว ● แล้วอย่างไรกัน 	<ul style="list-style-type: none"> ● ตัวเด็ก ● บุคคลและสถานที่รอบตัว ● ธรรมชาติรอบตัว ● สิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก
<ul style="list-style-type: none"> ● คำถามถามอย่างไรให้ดูดี 	<ul style="list-style-type: none"> ● เรื่องนี้ที่อยากถาม ● ก่อนออกตามหาคำตอบ ● เมื่อได้คำตอบที่ต้องการ 	<ul style="list-style-type: none"> ● ตัวเด็ก ● บุคคลและสถานที่รอบตัว ● ธรรมชาติรอบตัว ● สิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก
<ul style="list-style-type: none"> ● คำถามนี้มีที่มา 	<ul style="list-style-type: none"> ● ประเด็นนี้หนูคิดว่า ● สืบหาข้อมูล ● เตรียมข้อมูลมานำเสนอ ● นำเสนอข้อมูล ● จากข้อมูลมีคำถาม ● จัดแสดงผลงานตามคำถาม 	<ul style="list-style-type: none"> ● ตัวเด็ก ● บุคคลและสถานที่รอบตัว ● สิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก
<ul style="list-style-type: none"> ● ฟังเถียงแล้วคิดหาคำถาม 	<ul style="list-style-type: none"> ● เรื่องเรื่องนี้มีปัญหา ● ตั้งปัญหาจากการฟัง ● รวมพลังตั้งคำถาม 	<ul style="list-style-type: none"> ● ตัวเด็ก ● บุคคลและสถานที่รอบตัว ● ธรรมชาติรอบตัว ● สิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก
<ul style="list-style-type: none"> ● ถามเพื่อรู้ รู้เพื่อถาม 	<ul style="list-style-type: none"> ● ถามเมื่ออ่านอย่างพินิจ ● ถามเพื่อคิดเกี่ยวกับสังคม ● ถามเพื่อชื่นชมศิลปะวรรณคดี 	<ul style="list-style-type: none"> ● ตัวเด็ก ● บุคคลและสถานที่รอบตัว ● ธรรมชาติรอบตัว ● สิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก

ตารางที่ 1 การบูรณาการสาระที่ควรเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้ (Subtheme) สร้างสรรค์กิจกรรมสารพันคำถาม

การบูรณาการสาระที่ควรเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้ (ต่อ)
ภาคเรียนที่ 2 เรื่อง (Subtheme) สร้างสรรค์กิจกรรมสารพันคำถาม

หน่วยการเรียนรู้	เรื่อง	สาระที่ควรเรียนรู้
<ul style="list-style-type: none"> พืชคืออะไร 	<ul style="list-style-type: none"> คิด ค้น คำว่า พืช พืชที่หนูคิดว่าใช่ ถูกหรือไม่ต้องสอบถาม สรุปความจากที่รู้ 	<ul style="list-style-type: none"> ตัวเด็ก บุคคลและสถานที่รอบตัว ธรรมชาติรอบตัว สิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก
<ul style="list-style-type: none"> หลากหลายพันธุ์พืช 	<ul style="list-style-type: none"> พืชของฉัน นั่นพืชของเธอ เปรียบเทียบเจอความเหมือนต่าง หลายสิ่งอย่างล้วนพันธุ์พืช สะสมพืชที่รู้จัก 	<ul style="list-style-type: none"> ตัวเด็ก บุคคลและสถานที่รอบตัว ธรรมชาติรอบตัว สิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก
<ul style="list-style-type: none"> ส่วนสำคัญของพืช 	<ul style="list-style-type: none"> ส่วนสำคัญเรียก ลำต้น ส่วนยึดต้นเรียกว่า ราก เห็นส่วนมากเรียกว่า ใบ ดอก มีไว้ชื่นชม คนนิยมกินส่วน ผล อยู่ในผลเรียก เมล็ด 	<ul style="list-style-type: none"> ตัวเด็ก บุคคลและสถานที่รอบตัว ธรรมชาติรอบตัว สิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก
<ul style="list-style-type: none"> พืชที่อยู่รอบตัว 	<ul style="list-style-type: none"> ที่ตรงนี้มีพืช ลักษณะพืชที่ฉันเห็น ต้นนี้เป็นพืชสวนครัว งามไปทั่วเรียกไม้ดอก ออกใบงามเรียกไม้ประดับ อร่อยกับไม้ผล 	<ul style="list-style-type: none"> ตัวเด็ก บุคคลและสถานที่รอบตัว ธรรมชาติรอบตัว สิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก
<ul style="list-style-type: none"> ทุกสิ่งนั้นผูกพันกับพืช 	<ul style="list-style-type: none"> อะไรทำให้พืชเจริญเติบโต พืชเติบโตได้ด้วยน้ำ เมื่อพืชต้องการแสง การเปลี่ยนแปลงของอากาศ ดินปุ๋ยขาดไม่ได้ สัตว์ตัวโตอยู่ใกล้พืช 	<ul style="list-style-type: none"> ตัวเด็ก บุคคลและสถานที่รอบตัว ธรรมชาติรอบตัว สิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก
<ul style="list-style-type: none"> ขยายพันธุ์ได้หลายวิธี 	<ul style="list-style-type: none"> จากเมล็ดมาเป็นพืช มาปลูกพืชจากราก หลากหลายวิธีปลูก 	<ul style="list-style-type: none"> ตัวเด็ก บุคคลและสถานที่รอบตัว ธรรมชาติรอบตัว สิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก
<ul style="list-style-type: none"> ชีวิตดีเพราะมีพืช 	<ul style="list-style-type: none"> เรื่องราวข่าวของพืช หลากหลายวิธีดูแล ช่วยดูแลพืชให้ดี 	<ul style="list-style-type: none"> ตัวเด็ก บุคคลและสถานที่รอบตัว ธรรมชาติรอบตัว สิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก

ตารางที่ 2 การบูรณาการสาระที่ควรเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้ (Subtheme) ตามเรียนรู้เรื่องพืช

ทักษะสำคัญของ เด็กปฐมวัย

ทักษะสำคัญของเด็กปฐมวัยที่นำมาบูรณาการเข้ากับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มี 9 ทักษะ ดังนี้

ทักษะ	ความหมาย	ประเด็นสำคัญ
ทักษะกระบวนการคิด	ความสามารถในการคิด การไตร่ตรองอย่างรอบคอบ การแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล	<ul style="list-style-type: none"> • การสื่อสาร • การแสวงหาความรู้ • การคิดขั้นสูง
ทักษะการคิดทางวิทยาศาสตร์	พฤติกรรมการเรียนรู้(ความสามารถ)ที่เกิดจากการเรียนรู้ การลงมือปฏิบัติกิจกรรมจากขั้นตอนการคิดทางวิทยาศาสตร์	<ul style="list-style-type: none"> • การใช้ประสาทสัมผัส • อยากรู้อยากเห็น • เปรียบเทียบ • ช่างซักช่างถาม • จัดกลุ่ม • เชื่อมโยง
ทักษะภาษา	ทักษะที่เด็กใช้ในการสื่อสาร ถ่ายทอดและเปลี่ยนประสบการณ์ ความคิด ความรู้สึก	<ul style="list-style-type: none"> • การฟัง • การพูด • การอ่าน • การเขียน
ทักษะคณิตศาสตร์	การจัดสภาพแวดล้อมในชีวิตประจำวันที่ส่งเสริมให้เด็ก คิด ค้นคว้า แก้ปัญหา เพื่อพัฒนาทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์และความคิดรวบยอดที่เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการ	<ul style="list-style-type: none"> • ค่าจำนวนและการดำเนินการ • การวัด • เรขาคณิต • การหาความสัมพันธ์ของแบบรูป • การวิเคราะห์ข้อมูลและความน่าจะเป็น
ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์/เทคโนโลยี	ทักษะทางสติปัญญาที่นักวิทยาศาสตร์และ ผู้นำวิธีการทางวิทยาศาสตร์มาแก้ปัญหามาใช้ในการศึกษาค้นคว้าสืบเสาะหาความรู้ และแก้ปัญหาต่างๆ	<ul style="list-style-type: none"> • การสังเกต • การจำแนกประเภท • การวัด • การจัดกระทำและสื่อความหมายจากข้อมูล • การลงความเห็นจากข้อมูล • การใช้ตัวเลข • การพยากรณ์ • การหาความสัมพันธ์ระหว่างสเปกกับสเปสและสเปสกับเวลา • เทคโนโลยี

ทักษะ	ความหมาย	ประเด็นสำคัญ
ทักษะสุนทรียภาพ	ความซาบซึ้งในคุณค่าความงามของ ศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหวซึ่ง เกิดจากการรับรู้โดยผ่านการใช้ ประสาทสัมผัสในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ทำให้เกิดความเพลิดเพลินพึงพอใจ และมีความสุข	<ul style="list-style-type: none"> ● การเคลื่อนไหว ● ดนตรี ● ศิลปะ
ทักษะสุขภาวะทางกายและการเคลื่อนไหว	การมีโภชนาการดี มีความแข็งแรง ปลอดภัย สามารถดูแลและช่วยเหลือตนเองได้ในกิจวัตรประจำวัน รวมถึงมีความคล่องแคล่วในการเคลื่อนไหว	<ul style="list-style-type: none"> ● สุขภาวะทางกายด้านโภชนาการ ● ร่างกายมีความแข็งแรงทนทาน ● การดูแลตนเองและผู้อื่นให้ปลอดภัยในชีวิตประจำวัน ● การเคลื่อนไหว
ทักษะชีวิต	ความสามารถพื้นฐานของเด็กในด้าน การเข้าใจตนเอง การปรับตัว การช่วยเหลือตนเองและผู้อื่น การวางแผน การทำงานเป็นกลุ่ม การแก้ปัญหา และการตัดสินใจโดยใช้ เหตุผลจากการดำรงชีวิต	<ul style="list-style-type: none"> ● การเข้าใจตนเอง ● การช่วยเหลือตนเองและผู้อื่น ● การทำงานเป็นกลุ่ม ● การวางแผน ● การแก้ปัญหา ● การตัดสินใจโดยใช้เหตุผล
ทักษะคุณธรรมและจริยธรรมอันพึงประสงค์	แนวทางหรือกฎเกณฑ์ความประพฤติ การปฏิบัติที่ถูกต้องดีงามซึ่งคุณธรรม เป็นความดีความงามที่เกิดขึ้นในจิตใจ คนเป็นแนวทางกำหนดให้เกิด จริยธรรม คือ การปฏิบัติในสิ่งที่ดีงาม ถูกต้องและเป็นสิ่งที่สังคมยอมรับ ปฏิบัติแล้วเป็นประโยชน์ต่อสังคม จรรโลงให้สังคมอยู่ได้อย่างมีความสุข	<ul style="list-style-type: none"> ● ขยัน ● ประหยัด ● ซื่อสัตย์ ● วินัย ● การปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมและ ศาสนาที่นับถือ ● สะอาด ● สามัคคี ● มีความกรุณาเมตตาและช่วยเหลือแบ่งปัน ● กตัญญูกตเวทิตี

ตารางที่ 3 ทักษะสำคัญของเด็กปฐมวัยที่นำมาบูรณาการเข้ากับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 9 ทักษะ

การประเมินพัฒนาการ ของเด็กปฐมวัย

ครูใช้เครื่องมือวัดและประเมินพัฒนาการของเด็กตามสภาพจริงด้วยวิธีการที่หลากหลาย และครอบคลุมพัฒนาการเด็กทั้ง ๔ ด้าน คือ ร่างกาย อารมณ์และจิตใจ สังคม และสติปัญญา รวมถึงมีการสรุปผลพัฒนาการของเด็กและสื่อสารกับผู้ปกครองเกี่ยวกับพัฒนาการของเด็กแต่ละคนให้ผู้ปกครองทราบ และแนวทางการส่งเสริมพัฒนาการ ดังนี้

แฟ้มผลงาน เป็นการประเมินผลพัฒนาการการเรียนรู้ของเด็กตามสภาพจริง ซึ่งผลงานชิ้นต่าง ๆ ที่รวบรวมได้นั้นแสดงถึงความรู้ ความสามารถ ความพยายาม เจตคติ และความก้าวหน้าของการเรียนรู้ของเด็ก ครูใช้แฟ้มผลงานเป็นที่รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเด็กและใช้เป็นสิ่งกระตุ้นให้เด็กสะท้อนความคิด ความรู้สึกที่เกิดจากการทำงาน และค้นพบความก้าวหน้าของตนเอง อีกทั้งใช้เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครองให้ได้รับทราบข้อมูลความก้าวหน้าเกี่ยวกับพัฒนาการ การเรียนรู้ของเด็ก

บันทึกถุกรัก จัดทำเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อสารระหว่างครูกับผู้ปกครอง โดยครูจะเป็นผู้เขียนบันทึกเรื่องราว พฤติกรรม หรือการเรียนรู้ของเด็กที่เกิดขึ้นระหว่างอยู่ที่โรงเรียนส่งให้ผู้ปกครองได้รับทราบ และผู้ปกครองเขียนเรื่องราวเกี่ยวกับเด็กในแง่ต่างๆส่งกลับคืนครูเพื่อได้รับทราบถึงพฤติกรรมต่างๆของเด็กเมื่ออยู่ที่บ้าน อีกทั้งเป็นการแลกเปลี่ยนเรื่องราวเกี่ยวกับเด็กระหว่างครูกับผู้ปกครองในข้อมูลที่แท้จริง ซึ่งสามารถนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการพัฒนาเด็กต่อไป

บันทึกการอ่าน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เด็กพัฒนาทักษะทางภาษา ด้านการฟัง การอ่าน การพูด การเขียน อีกทั้งเป็นการส่งเสริมให้เด็กเกิดนิสัยรักการอ่าน ซึ่งเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ในระดับสูงขึ้นต่อไป

บันทึกการเรียนรู้ ครูได้กำหนดเนื้อหาการเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้มาออกแบบเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กทบทวนสิ่งที่เรียนรู้ในแต่ละวันร่วมกับผู้ปกครอง รวมทั้งส่งเสริมทักษะที่จำเป็นสำหรับเด็ก เช่น ทักษะภาษา ทักษะกระบวนการคิด ทักษะการคิดทางวิทยาศาสตร์ เป็นต้น

สมุดประจำตัวนักเรียน จัดทำขึ้นเพื่อรายงานพัฒนาการของเด็ก โดยครูสังเกตและบันทึกพัฒนาการของเด็กในรูปแบบวิธีการที่หลากหลาย และมีการสรุปผลพัฒนาการของเด็กเพื่อสื่อสารกับผู้ปกครองเกี่ยวกับพัฒนาการของเด็กแต่ละคนให้ผู้ปกครองรับทราบ จากนั้นผู้ปกครองได้สะท้อนกลับให้ครูได้รับทราบ เพื่อนำมาเป็นแนวทางการพัฒนาและส่งเสริมเด็กต่อไป

สารนิทัศน์

สำหรับเด็กปฐมวัย

สารนิทัศน์ เป็นการจัดทำข้อมูลที่เป็นหลักฐานหรือแสดงให้เห็นร่องรอยของการเจริญเติบโต พัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยจากการทำกิจกรรมทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม ซึ่งหลักฐานและข้อมูลที่บ้าน ทึกเป็นระยะๆ จะเป็นข้อมูลอธิบายภาพเด็ก สามารถบ่งบอกถึงพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา สารนิทัศน์เป็นการประมวลผลที่แสดงให้เห็นถึงกระบวนการจัดการเรียนการสอนของครูและร่องรอยผลงานของเด็ก จากการทำกิจกรรมที่สะท้อนถึงพัฒนาการในด้านต่างๆ การจัดทำสารนิทัศน์จึงเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการวัดและประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย แบ่งออกเป็น 5 ประเภท ดังนี้

แฟ้มผลงานเด็กรายบุคคล ครูจัดเก็บผลงานตลอดภาคเรียนในรูปแบบแฟ้มผลงานหรือข้อมูลสะท้อนความคิด ความสามารถของเด็กผ่านวิธีที่หลากหลาย เช่น การพูดแสดงความคิดเห็น การเล่าเรื่องราวในประเด็นที่ครูกำหนด เพื่อสังเกตและเปรียบเทียบพัฒนาการการเรียนรู้ของเด็กเป็นรายบุคคล

การบรรยายเกี่ยวกับเรื่องราวหรือประสบการณ์ที่เด็กได้รับ จัดแสดงเกี่ยวกับพัฒนาการด้านต่างๆของเด็ก การสะท้อนความคิดเห็นของครูผ่านลักษณะการบรรยายเรื่องราวในลักษณะต่างๆ เช่น การบันทึกสนทนาระหว่างเด็กกับเด็ก การบันทึกของครูเกี่ยวกับพฤติกรรมของเด็กที่สังเกตในการทำกิจกรรมของแต่ละวัน การสะท้อนผลการจัดกิจกรรมในรูปแบบบันทึกหลังการสอน รวมถึงการจัดทำข่าวสาร ผู้ปกครองเพื่อสื่อสารเรื่องราว กิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียนให้ผู้ปกครองได้รับทราบ

การสังเกตและบันทึกพัฒนาการ การสังเกตและบันทึกพฤติกรรมของเด็กในรูปแบบต่างๆ เช่น การเขียนบันทึกลูกกรัก และการจัดทำแบบสังเกตพัฒนาการด้านต่างๆของเด็ก

การสะท้อนตนเองของเด็ก ครูจะจัดเก็บข้อความที่เด็กแสดงความรู้และความรู้สึกของตนเองในการทำกิจกรรม หรือประสบการณ์ตรง เป็นการบันทึกที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์ความคิดที่ครูเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความคิดเห็น พร้อมทั้งนำเสนอความคิดเห็นผ่านรูปแบบต่างๆที่หลากหลาย เช่น การจัดทำแผนภูมิ การบันทึกภาพการทำกิจกรรม การทำกราฟ

ผลงานของเด็กรายบุคคลหรือรายกลุ่ม ครูจัดเก็บและจัดแสดงผลงานของเด็กที่เกิดจากการทำกิจกรรมรายบุคคลและร่วมกันทำเป็นกลุ่ม

บรรณานุกรม

นภเนตร ธรรมบวร. (2546). **หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย

รศ.ดร.พัชรี ผลโยธิน และดร.วรรณาท รักสกุลไทย. (2554). **การจัดทำสารนิทัศน์ในระดับปฐมวัย**. กรุงเทพฯ :

แอปปีเลิร์นนิ่ง

ผศ.ดร. ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2557). **เทคนิคการใช้คำถามพัฒนาการคิด**. กรุงเทพฯ : วีพริ้นท์(1991)

อรุณศรี จันทร์ทรง. **การประเมินโดยใช้แฟ้มผลงาน** เข้าถึงได้จาก

www.la-orutis.dusit.ac.th/research7.php